

7779

Salowski Zygmunt

REFERAT HISTORYCZNY

urodzonej 18-go marca 1918 r. Zaliczonej Toninie
Kajki Koworkie, stan wolny, zamieszkała w Warszawie
Pracowała przez dłuższy czas w fabryce maszyn
rolniczych, w roku 1939 pracowała Centralnym
Okręgu Przemysłowym Łodzi w swoim zawodzie.

Należała do związku strzeleckiego jako rezerwista
w Kolumnie Kajok Kieleckiej, zamieszkała tam
do czasu wybuchu wojny z Niemcami.

Stad została powołana do szeregu Armii
Polskiej do 66 p.p. Chetmowa. Rytem na powiecie
Kaczmarz i tam została rannią i została
wysłana do szpitala Lublin i stamtąd do Kowla.

2) Leżała w szpitalu w Kowle i tam została
zabrana do niewoli, gdy już zaprzekowali się Kurki
zamykły się bramy przed Niemcami. Mimo że sama
nie była jeszcze zagojona wymierzono mi do obozu
Brodz tam zgromadzili nas około 2 tys.

3) Tam rozpoczęła się praca pod kierownictwem
żydowskim, w początkowych ^(przebiegu) dniach
którzy nam naszymi piętniokami i do 8 godzin
na 8 godzin, praca była bardzo ciężka.

4) Później w tym obozie przetrwało 1200 tys. ludzi, mieszka-
nie było nie stało, był to zamek, Krabini Procyneumskiej
ale przetrwały tylko pustki wszystko zostało wywiezione
Tam rozpoczęła się praca zimowa przy 40 stu stopni
mrozu, ręce mrozi i kawałki marmota, nie było się
można nigdzie wygrzać, bo eukawiele trzymata
nas w swojej opiece, A co do higieny to się stało
mówić, w dzień jeżeli się pracowało to też było
strach spać ale noc, była zawsze niepokojna

spowodu rozmawiania się wśród. pojawiał się Łęsus.

5) Składowi jeńców i narodowości Polaków, Białorusinów,
Ukrainców, Niemców i Żydów. Pewno było Polaków
komunistów którzy chcieli stać nas na duchu ale
nie mogli tego pokonać, także i żydzi także samo
postępowali i ile się do nas Polaków odnosili, i zawsze
mówili że skowiętą się wana Polska. A co do ukraińców
to prawie wszyscy zapomnieli języka Polskiego i niechcieli
do nas uczyć po polsku rozmawiać i bardzo szybko
się odwrócili. Prawie do nas Białorusini. Niemcy
to byli więcej tą myślą że Hitler ich wyzwoli i do
tego dążyli to na Gwardię wszystkich zabrali.

6) Życie obozowe i warunki obozu j.u.p. Kowale
Gródka Jagiellońska Ziemia Wola i Skwitów.
Przebieg pracy zimowej nam uogólnie 3,30 południa
do godziny 5 tej, czas pracy trwało 12 godzin.

Warunki żyćowe podzielną były na kofty 1,2,3. zależało
od wyrobienia namy, ten który pracował w tej pracy
zaczynał polski to wyrobił namy to nam imięwał się
tego który nie mógł wyrobić j.u.p. kamienie które
stały w kamieniu zwagoniu namy kopali i wiele innych
prac. A byli to przeważnie ukraińscy i Białorusini.

Ubranie także zależało od pracy jeżeli wyrobił
namy to otrzymat cały komplet wato warzy a taki,
który nie wyrobił i prawi że nagi chudzi, a chleba
dostawał 400 gram i wiodakku samykalichkarcerii

7) Rozmawianie się N.F. N.P. do Polaków.
Był nasz polityk który opowiadał nam zawsze
o Rosji, kultury uszanowaniu robotnika rosyjskiego,
ze nas uwolnili i wyzwolili z rąk burżuazji i oswobili
do nas i naszych rodzi pod jarzma germańskiego

i pójść dalej napród aż dojdą do Atlantyku.
 Polacy ze nas panowie uczyli i nas nie było co jąd
 przez to przychodzą do albrzymiej kłopotliwa za to
 zamykali nas Polaków do koncernu

8) Powie lekarska była ewentualnie uwielbiona
 bo na stanowiskach lekarzy byli nasi lekarze Polacy
 którzy starali się o zdrowie Polaków, ale gdy na stanowiska
 tych byli zywili to już tego stanowiska nie było

9) Łączność między krajem lub rejonem była taka
 ale, takie zalecało o wyrobieniu nowych takich którzy
 nowych nie wyrobił to, wcale nie miał żadnej korespondencji
 • Jakiś list dostał się do kancelarii uboższej, to został
 zniszczony. Wielu włości kraju naszego strajmowali się
 od ludzi cywilnych którzy przechodzili przez lub
 przejeżdżali konno.

10) Wielki wzrost zwolniony, duża droga była.
 Gdy się wojna rozpoczęła Raryjsko Niemiec 22 czer.
 kusimy przeszli około 800 km, bardzo dużo
 uciekło, dużo zmarło od wyjeżdżania, i dużo zostało
 zabitych ze 1.400 tys. ludzi przybyło na miejsce do
 • Stokarszy 800 set, mosty zginęły bez włości.

W Stokarszy zatrzymali nas do wagonów i przywieźli
 do Stara Bielska, i tam znowu zostaliśmy ewakuowani
 do rejonu Armii Polskiej.

Data 18go lutego 1943r.

Sulowski
 Zygmunt